

Bilag:

Oversigt over nye Green Cities mål til udvælgelse. Der skal vælges mindst et delmål fra hver fælles målsætning og i alt mindst 10 mål.

Målsætning: CO₂-neutrale kommuner

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra fagforvaltninger
<p><i>Vi udvikler el- og varmforsyningen i kommunen, så den er CO₂-neutral inden udgangen af 2025.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Herning Kommune er på vej mod målet med 73 % VE i varmforsyningen 2013 og 53% VE i elforsyningen.</p> <p>Strategisk energiplan er på vej og kan udpege og uddybe indsatsen.</p> <p>Målet understøttes af samarbejde på tværs af regionen og kommunens vindmølleplan.</p>	<p><u>Effekt:</u> Grøn erhvervsvækst, forskning og udvikling.</p> <p>Lokal selvforsyning med energi (uafhængighed af fossilt brændstof).</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Planlægning, samarbejde med erhverv og borger, kampagner, samt kommunal indsats ift. eget forbrug.</p>	<p>Kommuneplanen, Vindmølle- og biogasplan, Strategisk Energiplan, Varmeplanlægning , Borgmesterpagten, Grønt regnskab, Samarbejde med regionen.</p>	<p>BEK - ift. Planlægning.</p>	<p><u>OPB vurderer:</u> Kommunale aktiviteter udgør kun lille del af miljøpåvirkningen inden for Herning kommunes grænser. Derfor er de mål der orienterer sig mod kommunen som geografisk sted, mest interessante set fra et miljøperspektiv. Flere af disse mål kan desuden følges op af konkret kommunal handling.</p>
<p><i>Vi reducerer CO₂-udledningen inden for kommunegrænsen med 55% fra 2006 til 2025.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>CO₂-udledningen er faldet, men tidligere GC-mål om 25% reduktion i 2015 er ikke nået. Bl.a. fordi det også omfatter transport og landbrug. - Her kan kommunen kun påvirke indirekte.</p> <p>Reduktionsmål inden for kommunegrænsen kan udfordre regionalt samarbejde.</p> <p>Strategisk energiplan kan udpege og uddybe indsatsen.</p>	<p><u>Effekt:</u> Grøn erhvervsvækst og mulige jobs med bl.a. energirenovering mv.</p> <p>Energibesparelser skaber langsigtede økonomiske besparelser/konkurrencefordel for erhvervet.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Planlægning, samarbejde med erhverv og borger, kampagner, samt kommunal indsats ift. eget forbrug.</p>	<p>Kommuneplanen, Strategisk energiplan, Varmeplanlægning , Borgmesterpagten. Regionalt samarbejde. Grønt regnskab.</p>	<p>BEK - ift. Planlægning.</p>	

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vi øger antallet af cyklister og brugere af den kollektive trafik i kommunen med 25% fra 2010 til 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Der arbejdes med cyklisme gennem Herning Cykler. Der er incitamentsaftaler i forhold til bustrafik.</p> <p>Over de sidste år er brug af cykler og kollektiv trafik kun øget ganske lidt. Hvis tendensen holder er målet svært at nå.</p> <p>Der arbejdes med mobilitetsplanlægning i kommunen.</p> <p>CO₂-mæssigt er effekten mindre i en landkommune, da brug af særligt kollektiv trafik er mindre end i bykommuner</p>	<p><u>Effekt:</u> Cykling øger også sundheden.</p> <p>En kommune med gode cykelmuligheder og god kollektiv trafik er med til at tiltrække borgere.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Mobilitetsplanlægning, kampagner vedr. cykling, samkørsel, vaneændring mm, samarbejde med borgere og virksomheder, lokalplanlægning, udbuds krav til kollektiv trafik. - Påvirkning af nationale mål og retningslinjer.</p>	<p>Kommuneplanen og lokalplaner, Strategisk energiplan. Mobilitetsplanlægningen. Grønt regnskab.</p>	<p>BEK ift planlægning. BOU ift cykelindsats i skoler mv.</p>	<p><u>Foreslået indsats fra CBL:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> •Flere skoler bliver lige som Engbjergskolen cykelambassadørskoler. Cyklerne skal være en naturlig del i undervisningen. •Sikring af skolevejene for de elever, som cykler til skoler •Arbejde for at cyklen er det naturlige transportmiddel, når børnene skal på ture udenfor skolen og institutionen.
<p><i>Vi øger den del af biltransporten, der er baseret på alternative drivmidler til mindst 20% i 2025.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Herning Kommune har en historie med brintudvikling og brintvirksomheder. Der er pt. planer om etablering af brintstation og mulighed for kommunale biler på alternative drivmidler vurderes.</p> <p>Udviklingen på området går dog langsomt og kommunen har få virkemidler til målopfyldelse ift. borgerens valg af elbiler mv.</p>	<p><u>Effekt:</u> Biltrafikken øges i dag og dermed CO₂- udledningen. Alternative drivmidler kan være en af løsningerne.</p> <p>Begrænser partikelforurening i byområder.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Skabe planrammer og gode forhold for biler på alternative drivmidler</p> <p>Kommunen kan fejte for egen dør og selv afprøve biler på alternative</p>	<p>Grønt regnskab.</p>		

		drivmidler			
--	--	------------	--	--	--

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vi reducerer antal kørte km i bil i kommunen med 25% fra 2010 til 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Biltransporten i kommunen er jævnt stigende.</p> <p>Der er få kommunale handlemuligheder</p>	<p><u>Effekt:</u> CO2-reduktion, mindre partikelforurening, bedre sundhed.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Trafik- og byplanlægning, cykelstier, bedre kollektiv trafik</p>	<p>Strategisk Energiplan.</p> <p>Grønt regnskab.</p>	<p>BEK i forhold til planlægning</p>	
<p><i>Vi reducerer CO2-udledningen forbundet med drift af kommunens bygninger og biler med minimum 55% fra 2006 til 2025.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som virksomhed</i></p>	<p>CO2 fra kommunalt energiforbrug er faldende, men den er svagt stigende for kommunal transport. Der arbejdes pt med følgende: Energirenovering (pulje afsat 2013 - 2016). Adfærdsprojekt i daginstitutionerne. Mulig optimering af kommunal transport via flådestyring undersøges pt. Hjemmeplejen er i gang med transportoptimering.</p> <p>I POGI er der mål om, at 25% kommunalt byggeri skal være energistandard over lovkrav og 100% efter 2018. Samt mål om energirigtige indkøb også ift. biler.</p> <p>Der er et potentiale i transportoptimering og flådestyring. De letteste energibesparelser i bygninger</p>	<p><u>Effekt:</u> Langsigtede økonomiske besparelser.</p> <p>Troværdighed ved at feje for egen dør.</p> <p>Arbejdspladser ifm energirenovering.</p> <p>Økonomiske besparelser ved optimering af kommunal transport.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Optimering af kommunal transport via flådestyring, retningslinjer for kommunal kørsel, flere cykler, el-biler mv.</p> <p>Investeringer i energiforbedrende foranstaltninger. - Ny energisparepulje.</p> <p>Intern information, kampagne og forankring.</p>	<p>Strategisk Energiplan.</p> <p>Grønt regnskab.</p>	<p>Målet går på tværs af stort set alle forvaltninger, da bygningerne er involveret, og kan derfor involvere politiske beslutninger her om.</p>	

	er ved at være indhentet.				
--	---------------------------	--	--	--	--

Målsætning: Værn om vandet

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vi prioriterer grundvandsbeskyttelsen i kommunens fysiske planlægning og gennem motivation af grundejerne.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>I Herning Kommune dannes der meget grundvand, og det er derfor relevant at beskytte denne ressource.</p> <p>Der arbejdes i øjeblikket med grundvandsbeskyttelse inden for lovgivningens rammer.</p>	<p><u>Effekt:</u> Et gode for borgere og virksomheder, at der kan garanteres rent og rigeligt drikkevand.</p> <p>På lang sigt kan rent drikkevand være en handelsvare.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Godt samarbejde med eksterne parter, lodsejere, vandværker mv.</p> <p>Fokus på informationskampagner for lodsejere.</p>	<p>Vandforsyningsplanen, indsatsplaner, kommuneplanen, Grønt regnskab.</p>	<p>Samarbejde med BEK.</p>	
<p><i>Vi nedbringer vandforbruget til et gennemsnitligt forbrug pr. borger på 100 liter /døgn i 2020, svarende til 36,5 m3/år.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>I dag er der et gennemsnitsforbrug på ca. 130 l vand pr borger.</p> <p>I Herning Kommune er der ikke et ressourceproblem i forhold til drikkevand. Det er kvaliteten, det handler om.</p>	<p><u>Mulig indsats:</u> Indsats over for borgere og virksomheder. Mindre vandforbrug er også en besparelse.</p>	<p>Vandforsyningsplanen, Grønt regnskab.</p>		

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vandforsyningernes ledningstab reduceres til maksimalt 5% i 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Ledningstab i Herning Kommune 2014 er på 4,4%. Målet er allerede nået, så der er tale om en vedligeholdelsesindsats.</p> <p>Hovedaktører i indsatsen er Herning Vand og vandværkerne. Kommunen følger udviklingen og samarbejder med værkerne.</p>	<p><u>Effekt:</u> Hensigtsmæssig brug af ressourcen, ingen unødigt spild.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Fortsættelse af hidtidig praksis og godt samarbejde mellem kommunen og vandværkerne.</p>	<p>Vandforsyningsplanen, Grønt regnskab.</p>		
<p><i>Vi reducerer vandforbruget i de kommunale bygninger med 25% fra 2010 til 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som virksomhed</i></p>	<p>Vandforbruget i kommunale bygninger med 13,3% fra 2013 - 2014 (8,8% i forhold til 2010). Det skyldes både strukturændringer og vandbesparelser.</p>	<p><u>Effekt:</u> Et lavere vandforbrug udgør også en økonomisk besparelse.</p> <p>Hensigtsmæssig brug af ressourcen og læring i skoler og daginstitutioner.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Information og adfærdskampagne.</p> <p>Holde fokus på vandreducerende foranstaltninger ifm. renovering og nybyggeri.</p>		<p>Det er et tværgående mål, da det omfatter alle kommunale brugere af vand.</p>	

Målsætning: Mangfoldig natur

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vi styrker biodiversiteten og borgernes oplevelse af naturen frem mod 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Der arbejdes med målet via Herning Kommunes naturpolitik og i de lovgivningsmæssige rammer.</p> <p>Der er positiv udvikling ift. benyttelse af naturen.</p> <p>20% af kommunens ansvarsarter er i tilbagegang. Det indikerer behov for styrkelse af biodiversiteten.</p>	<p><u>Effekt:</u> Mangfoldig natur er et gode for borgeren, og fremmer sundheden. Gør kommunen attraktiv at flytte til.</p> <p>Et langsigtet gode for kommende generationer.</p> <p><u>Mulig Indsats:</u> Øget fokus på indsatsen for biologisk mangfoldighed.</p>	<p>Naturpolitikken, Parkpolitikken, Kommuneplanen, Grønt regnskab.</p>	<p>FOU Natur og sundhedsfremme.</p> <p>BFU og SSB Naturen som lærings- og udviklingsrum for børn og unge og handicappede.</p>	
<p><i>Mindst 20% af landbrugsarealet inden for kommunegrænsen er økologisk drevet inden udgangen af 2025.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Der er i dag 12% økologisk drevet landbrugsjord i Herning Kommune mod 7% på landsplan.</p> <p>Herning Kommune har en incitamentsordning for forpagtning af kommunal jord til økologisk dyrkning.</p> <p>Der har været tilbud om gratis omlægningstjek fra Økologisk Landsforening.</p>	<p><u>Effekt:</u> Beskyttelse af grundvand og biologisk mangfoldighed.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Information til lodsejere.</p> <p>Øget fokus på omlægning af kommunale arealer til økologi.</p> <p>Mere økologi i naturfølsomme områder og vandindvindingsområder.</p>	<p>Vandforsyningsplanen, Kommuneplanen, Grønt regnskab.</p>		

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vi øger andelen af økologiske fødevarer i kommunens fødevarerfor-brug til mindst 75% ved udgangen af 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som virksomhed</i></p>	<p>Der har i de sidste 4 år været ca. 20% økologiske fødevarer i kommunale køkkener.</p>	<p><u>Effekt:</u> Beskyttelse af grundvand og biologisk mangfoldighed.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Fælles struktureret indsats skal øges væsentligt for at nærme sig målet.</p>	<p>Grønt regnskab</p>	<p>SSB</p> <p>BFU</p>	
<p><i>Vi øger andelen af økologisk mad til børn, så mindst 90% af fødevarerne på børne- og ungeområdet er økologiske inden udgangen af 2020.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som virksomhed</i></p>	<p>8 integrerede institutioner, en børnehave og mindst en skole har over 75% økologi. Daginstitutionerne har i gennemsnit omkring 50% økologi.</p> <p>Økologiandelen har været stigende på daginstitutionsområdet.</p> <p>Forældreinteresse for økologi til børnene.</p> <p>Der er løbende blevet arbejdet med inspiration mv. ift målgruppen.</p> <p>Der er opbygget mange erfaringer.</p>	<p><u>Effekt:</u> Beskyttelse af grundvand og biologisk mangfoldighed.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Fokuseret indsats for børneområdet, kan give en årlig fremdrift mod målet.</p>	<p>Grønt regnskab</p>	<p>BFU</p> <p>Målet omfatter udelukkende børn og ungeområdet - men kan involvere et samarbejde.</p>	<p><u>SSB anbefaler dette mål</u></p>

Målsætning: Ingen spild af ressourcer

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra andre fagforvaltninger
<p><i>Vi reducerer mængden af affald, som sendes til forbrænding fra husholdninger med minimum 30% fra 2010 til 2018.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Målet er ikke ændret ift. tidligere Green Cities mål. Det var i sin tid et forslag fra Herning Kommune.</p> <p>Resultatet fra genbrugspladsen med at reducere restaffald er godt.</p> <p>Der arbejdes ikke i forhold til husholdningerne.</p> <p>Der planlægges en indsats fra 2018 ift husholdningerne.</p> <p>Administrationen anbefaler omformulering af målet til næste år, så det passer til den nationale strategi. (Og vores egne affaldsstrategi.) Det er Green Cities positive overfor.</p>	<p><u>Effekt:</u> Positiv effekt ift. de nationale mål: 50% genanvendelse.</p> <p>Væsentlig CO2-besparelse og god ressourceanvendelse.</p> <p>Mulig gebyrreduktion ved mindre husholdningsaffald til afhentning.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Tiltag ift husstandsindsamlingen ift metal.</p> <p>Optimering af eksisterende ordninger via kampagner mv.</p> <p>Fremtidig indsats er bl.a. afhængig af mulighed for central sortering.</p>	<p>Affaldshåndteringsplanen, Kommuneplanen, Grønt regnskab.</p>	<p>BFU i forhold til indsats i skoler og institutioner.</p>	<p><u>Foreslået indsats fra CBL:</u> Skoler og institutioner skal som rollemodeller opdrage børnene til affaldssortering.</p> <p>Flere skoler og institutioner skal deltage i "Skraliaden".</p> <p>Der etableres lokale indsamlingsstationer på skoler og institutioner, hvor børnene kan aflevere familiernes brugte batterier.</p> <p><u>SSB anbefaler dette mål</u></p>

Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra fagforvaltninger
<p><i>Vi genanvender mindst 25% af plastaffaldet og 20% af metalaffaldet fra husholdninger i 2018.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som geografisk område</i></p>	<p>Målinger på genbrugspladsen viser en lille fremgang i genanvendelse af de to fraktioner.</p> <p>I kommunens nye affaldshåndteringsplan er der fokus på metalindsamling ved husstandene og forsøg med plastindsamling fra 2018.</p> <p>Der arbejdes pt med indsats i Studsgård med støtte fra Miljøministeriet.</p>	<p><u>Effekt:</u> Positiv effekt ift. de nationale mål: 50% genanvendelse.</p> <p>Væsentlig CO2-besparelse og god ressourceanvendelse.</p> <p>Mulig gebyrreduktion ved mindre husholdningsaffald til afhentning.</p> <p><u>Mulig indsats:</u> Tiltag ift husstandsindsamlingen ift metal.</p> <p>Optimering af eksisterende ordninger via kampagner mv.</p> <p>Fremtidig indsats bl.a. afhængig af mulig central sortering.</p>	<p>Affaldshåndteringsplanen, Kommuneplanen, Grønt regnskab</p>	<p>BFU i forhold til indsats i skoler og institutioner.</p>	<p><u>Foreslået indsats fra CBL:</u> Ved indkøb af varer og øvrige aktivitetsmaterialer til skoler og institutioner skal der være stofposer, som genanvendes.</p> <p>Børnene syer frugtposer, som genanvendes.</p> <p>Skoler og institutioner indsamler metalaffald og sælger det for at spare op til lejrskoler og skolerejser.</p>
<p><i>Vi er medlem af Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb og sikrer der igennem øget indkøb af miljørigtige produkter og serviceydelser.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som virksomhed</i></p>	<p>Herning Kommune har været med i partnerskabet i en årrække, så målet er opfyldt.</p> <p>Der kommer løbende nye partnerskabsmål, som bliver indarbejdet i indkøbsaftaler.</p> <p>Grønt regnskab viser, at mange af partnerskabsmålene følges. Der mangler stadig implementering af bl.a. bygge-mål og nye mål fra</p>	<p><u>Effekt:</u> Kommunen er en stor indkøber og kan derfor påvirke og klæde markedet på til ny grøn efterspørgsel.</p> <p><u>Mulig Indsats:</u> Løbende implementering af grønne partnerskabsmål fra offentlige Grønne Indkøb.</p> <p>Øget indsats for at implementere endnu ikke nåede mål.</p>	<p>Grønt regnskab Partnerskab for offentlige grønne indkøb (POGI)</p>		<p><u>SSB anbefaler dette mål</u></p>

	2014 er endnu ikke indarbejdet.				
Delmål	Status ift Herning Kommune	Effekt og mulig indsats for kommunen	Relationer til kommunens planer, politikker og aftaler	Relevans for andre fagudvalg	Bemærkning fra fagforvaltninger
<p><i>Vi har maksimalt 10% madspild i de kommunale køkkener inden udgangen af 2020. Og vi inspirerer borgerne til det samme.</i></p> <p><i>Målet gælder kommunen som virksomhed</i></p>	<p>Målformuleringen gør, at køkkener, der er gode til at reducere madspild, måske allerede har nået målet.</p> <p>I dag kasseres 33% af de indkøbte fødevarer i Danmark.</p> <p>Storkøkkener i Danmark har et madspild (spiseligt madaffald) på 15.750 ton om året.</p> <p>I affaldsprojektet i Studsgård er madspild også et tema.</p> <p>På Grøn Herning Uge er madspild ofte et tema.</p>	<p><u>Effekt:</u> Et væsentligt besparelspotentiale i køkkenerne</p> <p>Fornuftigt brug af ressourcer og store CO2 besparelser</p> <p>God signalværdi hvis kommunen går foran og inspiration til borgere og virksomheder.</p> <p><u>Muligt Indsats</u> Tværfaglig indsats: Inspiration og procedure til kommunale køkkener. Ændrede arbejdsgange og vaner. Registrering af besparelser, CO2 og økonomi.</p>	Grønt regnskab	SSB - køkkener i ældreområdet, specialtilbud. BFU - køkkener i skoler og daginstitutioner.	<u>SSB anbefaler dette mål</u>

Forkortelser:

BEK By, Erhverv og Kultur-forvaltningen

BFU Børne- og Familieudvalget

BOU Børn og Unge-forvaltningen

FOU Forebyggelsesudvalget

CBL Center for børn og læring i Børn og Unge-forvaltningen

GC Green Cities

SSB Social, Sundhed og Beskæftigelse

VE Vedvarende energi

POGI Partnerskab for offentlige grønne indkøb